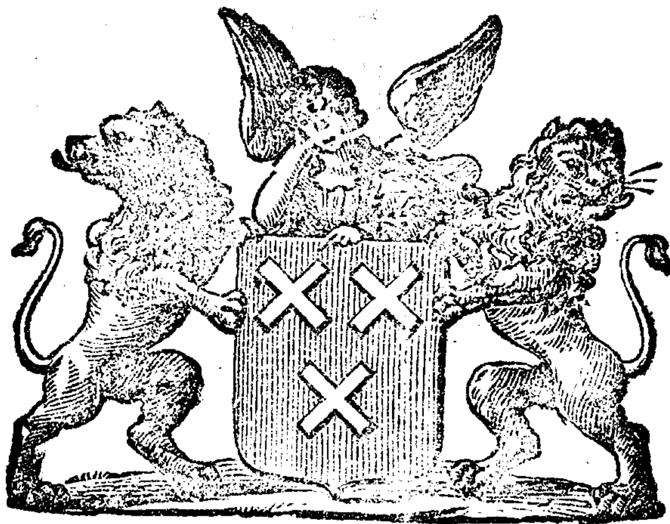
N°. 310. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 31 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — De belgische senaat heeft in zijne zitting van Zaturdag het budget der middelen en wegen aangenomen, en zou heden over het buitengewoon crediet van 10 opcenten op de belastingen, om in geval van eventuelen oorlog te strekken, beraadslagen. — De afgevaardigden moesten nog heden bijeenkomen, doch waarschijnlijk zou het getal leden niet genoegzaam zijn om zitting te kunnen houden, daar reeds gisteren een aantal Brussel verlaten hadden, om zich voor het 14daagsch adjournement naar hunne haardsteden te begeven.

— De vroeger zoo beruchte *Tijdgat* heeft dezer dagen Gent verlaten en zich naar Frankrijk begeven.

De over Belgie ontvangen Londensche berigten loopen tot den 26sten. Volgens den *Courier* zou de proclamatie van de ontbinding van het parlement stellig den volgenden dag door den Koning geteekend worden, en mogt men de officiele openbaarmaking tegen Maandag verwachten. Te Londen waren wederom staatkundige bijeenkomsten gehouden; in eene derzelve, van de zijde der radikale partij, had een der hoofden zich niet ontzien den Koning persoonlijk aan te tasten, met te zeggen, dat de zaken schenen gekomen te zijn tot op het punt, waarop zij onder *Karel I* waren en dat men niet vergeten moest, wat er met dien vorst gebeurde; welk gezegde eene bijstere verwarring en onstuimigheid in de vergadering had te weeg gebragt; na eene heftige discussie was er besloten in 't proces verbaal de woorden *Koning* en *Zijne Majesteit* in die van *'s lands eerste magistraatspersoon* te veranderen, zoodat men het in deze vergadering oorbaar achte, van het hoofd van den staat te zeggen al wat men goedvindt, mits men denzelve slechts met eene andere benaming of bij omschrijving aanduidt.

De Portugesche gezant had een feestmaal gegeven ter gelegenheid van het aanstaande huwelijk der jonge koningin. Uit Lissabon had men berigten tot den 13den December. Alles was er rustig; de kamer van afgevaardigden had de voorgelegde ontwerpen betreffende de finantien en de daarstelling eener bank aangenomen, en men twijfelde ook niet aan de aanneming door de pairs. De vreemde krijgslieden verlieten meerendeels de dienst.

Ter Londensche beurs van den 26sten waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 92; Ned. 2½ pCt. 54½; Portugal 82¾; Cortes 53½; Braz. 79.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 27sten December.

Sints een paar dagen reeds wordt er veel gesproken van eene nadere wijziging, die het ministerie zoude ondergaan. Men wil dat de maarschalk *Mortier* zijn ontslag zoude hebben gevraagd, en als minister van oorlog waarschijnlijk door den generaal *Guilleminot* zal vervangen worden. Tot het voorzitterschap in den raad zoude vooral de admiraal *Duperré* in aanmerking komen.

De minister van finantien, de heer *Humann*, is door het kieskollegie te Schelestadt met eene groote meerderheid tot afgevaardigde herkozen.

— Men wil dat lord *Granville*, als Engelsch gezant aan het Fransche hof, door lord *Cowley*, een broeder van lord *Wellington*, zal vervangen worden.

— Het hof der pairs heeft gisteren nogmaals 15 der beklaagden in vrijheid doen stellen, zijnde deze de laatste, ten aanzien van welke het publiek ministerie zich aan de uitspraak van het hof heeft gerefereerd. Dingsdag aanstaande zal de zitting hervat worden.

— Men heeft weder berigten uit Madrid ontvangen tot den 20sten dezer, vermeldende dat aldaar even als in de andere voornaamste steden van het rijk, den vorigen dag, de wet werd afgekondigd, waarbij don *Carlos* met zijne afstammelingen van den Spaanschen troon wordt uitgesloten.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van den 19den werd over het voorstel beraadslaagd, om den infant don *Sebastiaan* eene jaarwedde toe te leggen. Onderscheidene leden der oppositie verklaarden zich daar tegen; toen echter de ministers verzekerd hadden, dat het vertrek van den vorst naar Italie geenszins met eenig vijandig doel jegens het tegenwoordig gouvernement gepaard ging, is het voorstel met eene vrij groote meerderheid aangenomen.

— Het officieel dagblad van den 20sten deelt een rapport van den generaal *Cordova* mede, waarbij deze aan het gouvernement te kennen geeft, dat hij op den 15den, met den generaal *Oraa*, andermaal de insurgenten onder *Zumala Carreguy* had aangetast en overhoop geworpen. Volgens berigten van de grenzen zou dit gevecht in de vallei van Borunda zijn geleverd, en hoogst moorddadig zijn geweest, zoodanig dat niet minder dan 1000 gesneuvelden op het slagveld waren gebleven. De nacht schijnt een einde aan den strijd te hebben gemaakt, en beide partijen, meldt men uit Bayonne, schrijven zich de overwinning toe. De troepen der koningin hadden echter in den nacht tusschen den 16 en 17den, onder aanvoering van den generaal *Mina* eene versterking van 3000 man bekomen, terwijl nog de geheele bezetting van Vittoria, en de generaal *Manso* met drie duizend man uit Biscaye in aantogt was. Zoodra alle deze troepen vereenigd waren, meende men, zoude het gevecht worden hervat, en *Zumala Carreguy*, hoe sterk ook zijne positien waren, zich moeilijk kunnen staande houden.

— Heden (27 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,40; op tijd 106,45; 3 pCt. kont. 76,35; op tijd 76,45; Nap. renten kont. en op tijd 95,15; Sp. perpet. 43⅜; 3 pCt. 27⅛; Cortes 42.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 30sten December.

In den nacht van Zondag op Maandag is te Amsterdam, ten huize van den goudsmid *J. F. C. Mathijer*, wonende in de Vijzelstraat bij den Singel aldaar, brand ontstaan, die, in weerwil dat zeven spuiten met den meesten spoed waren in werking gebragt, de woning met al wat zij bevatte in de asch heeft gelegd.

— Volgens berigt uit Berlijn is de Russische zaakgelastigde aan het Nederlandsche hof, Prins *Dolgorucki*, aldaar den 23sten December uit 's Hage aangekomen.

— De pogingen, die sedert eenigen tijd door de revolutionaire partij in Belgie worden aangewend, om aan de maatschappij ter bevordering der nationale nijverheid, (de Brusselsche bank), het rijkskassierschap te ontnemen, zijn thans volkomen gelukt; hetgeen, nu de minister voor de geldmiddelen *d'Huart* zich onder de tegenstanders dier instelling had gerangschikt, wel te verwachten was. Van de zijde der maatschappij is de navolgende bekendmaking gedaan:

» Daar het bestuur der maatschappij met den 30sten Junij 1835 zal ophouden, de dienst van rijks-kassier waar te nemen, en alzoo geene agenten meer in de gewesten kan bezitten, zoo heeft hetzelve de eer het publiek te verwittigen, dat van den 1sten Januarij 1835 af, bij de door de maatschappij opgerigte spaarbanken, die welke te Brussel en te Antwerpen bestaan alleen uitgezonderd, geene gelden meer gestort zullen kunnen worden.

» Vermits de verordening voor die spaarbanken voorschrijft, dat de rekeningen der deelgenooten daarin telken jare op den 1sten Februarij moeten worden gesloten, zoo zal de maatschappij, te rekenen van den 1sten Februarij 1835, aan die deelgenooten de hun verschuldigde sommen uitbetalen.

» Om intusschen, zooveel van de maatschappij afhangt, het onaangename te verzachten, dat deze maatregel, tot welke zij zich gedwongen ziet, voor de inleggers hebben kan, magtigt het bestuur de agenten der maatschappij, om, indien de deelgenooten zulks verlangen, slechts de helft der gestorte sommen uit te betalen; zullende hun in dat geval voor de wederhelft obligatien ten laste der maatschappij, hoogstens van 1000 en minstens van 500 franken, op een of twee jaren, en tegen de jaarlijksche rente van 4 ten honderd worden uitgereikt."

Aan den anderen kant heeft het zich bevestigd, dat de gentsche katoenfabriekanten, geweigerd hebben te voldoen aan de uitnoodiging hun door de commissie voor de nijverheid te Brussel gedaan, om deel te nemen aan een onderzoek 't welk die commissie houden wilde over zeker stuk, waarbij de klagten van de belgische katoenhandelaars voor ongegrond werden verklaard. De gentsche fabrikanten, aan wie die uitnoodiging gedaan was, gemeend hebbende alvorens daaraan te voldoen, deswegens vooraf de overige fabriekanten te raadplegen, is er op den 24sten dezer te Gent eene algemeene vergadering van dezelven gehouden, en daarin met eenparige stemmen besloten, dat door den gentschen fabrijkstand aan de uitnoodiging niet zou voldaan worden. Blijkens het proces-verbaal der bijeenkomst heeft onder anderen de heer *Ed. Coppens* zich ten sterkste tegen de gedane uitnoodiging verzet: het onderzoek, waarmede men thans voor den dag kwam, strekte slechts om de billijke klagten, sedert vier jaren geslaakt, op de lange baan te schuiven. De tijd was daar, dat de gesteldheid van de nijverheid duidelijk moest worden bepaald, dat de industrielen, alvorens zich geheel te ruïneren, wisten, of het gouvernement hun al of niet bijstand

zou verleenen; het rapport van de nijverheids commissie was sedert November bij de kamer ingediend, en slechts dit had men in overweging te nemen; weshalve hij het voorstel deed, dat aan den president der nijverheids-commissie te Brussel geantwoord werd, dat de kwestie van het bestaan of den ondergang der katoen-industrie bij de kamer mogt afgedaan worden, maar dat men niet met nieuwe onderzoekingen den handel om den tuin leidde en den staat van kwijning alzoo deed voortduren.

Door den heer *Manilius* werd in denzelfden geest gesproken; hij toonde aan, dat de uitnoodiging van de brusselsche commissie slechts eene misleiding was en voor 't overige zelfs met de constitutie streed; hij kon zijne verontwaardiging niet verbergen, dat diezelfde commissie, welke reeds eene maand geleden den hagchelijken toestand van de katoen-nijverheid aan de kamer had uiteengezet, thans zelve nieuwe bezwaren in 't midden bragt, zich steunende op eene memorie, onderteekend door een 16 of 17 zoogenaamde brusselsche handelaars, voor het meest vreemdelingen, die allen den handel in buitenlandsche katoenen dreven, en die zich niet geschaamd hadden den naam van egoisten, welke veeleer op hen zoude passen, den Gentschen katoen-fabriekanten toe te voegen; men zoude zich dan in een strik laten vangen met aan de uitnoodiging te voldoen; en veel raadzamer ware het den uitslag der gedane pogingen bij de kamer van afgevaardigden af te wachten, aleer men zich aan een niet officieel onderzoek onderwierp. Door den heer *F. Claes* werd voorgesteld, dat indien de nijverheids-commissie op haar onderzoek bleef staan, men zich dan in massa naar Brussel zou begeven; ook dit voorstel werd gelijk de beide vorige algemeen toegejuicht.

— Op den 17den jl. is de rivier de Theems voor Londen buitengewoon gestegen, hetwelk veroorzaakt werd, zoowel door den langdurenden noordwestenwind, die het water van de Noordzee naar het kanaal opstuwde, als door de volle maan. Toen het water den hoogsten stand had bereikt, waren al de straten nabij de Theems overstroomd, de kelders en magazijnen vol geloopen en op vele plaatsen werden de timmerwerven blank gezet, zoodat er aanmerkelijke schade werd geleden. Vele straten waren zoo hoog met water overdekt, dat dezelve gedurende eenigen tijd niet konden worden gepasseerd, en met booten moesten worden bevaren. Ook bij Blackwall, Dimehouse, Shadwell, Westminster en andere plaatsen heeft het water den oever overstroomd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten December.

De Russische dagbladen deelen eenen brief mede, welke onder dagteekening van den 21sten augustus, uit Konstantinopel, door den bisschop van Jerusalem, aan dien van Tabor, die zich te Moskou bevindt, werd geschreven, en waarbij eerstgenoemde prelaat de hulp der geloovigen inroept, om de aanmerkelijke schade te herstellen, die de kerken en kloosters in Palestina, zoo door plundering van de zijde der arabieren, als door eene zware aardbeving die zich den 23sten mei deed gevoelen, hebben geleden. Bij de laatste dier rampen werd het groote steenen gewelf der eerwaardige kerk van het heilige graf dermate geschokt, dat het bijna was ingestort. De kerk van het Sawa-klooster spleet van een, gelijk eens de voorhangsels van Salomon's tempel scheurden. Twee torens van dezelve werden bijna geheel vernield. Ook de kerk van *Johannes den Dooper* leed dermate, dat men hare geheele instorting moet te gemoet zien. Evenees werden in het heilige Bethlehem en in het klooster van het heilige kruis eene menigte scheuren waargenomen."

— De jongste berigten uit Zwitserland zijn verre van geruststellend. De voorzittende staatsraad door den grooten raad van Bern benoemd, om in het volgend jaar de bondgenootschappelijke belangen te besturen, bestaat uit zeven personen, die alle tot de zoogenaamde radikale partij behooren, zijnde de HH. *Tscharner*, *Schnell*, *Neuhaus*, *Jaggi*, *Blumenstein*, *Stapfer* en *Kasthofer*, waarvan de laatste nog onlangs een zoo buitensporig voorstel deed ten aanzien der buitenlandsche betrekkingen, dat men hem te midden van genoemden grooten raad, noodzaakte hetzelve zonder beraadslaging terug te nemen.

Te Zurich waar tot nog toe eene gematigde partij, met den burgemeester *Hirzel* aan 't hoofd, de zaken wist te leiden, hebben de radikalen mede het hoofd opgestoken, en in de jongste zitting van den grooten raad het besluit doorgedreven, dat men, zoodra de meerderheid der kantons voor eene herziening der bondsakte was, dit werk aan eene zoogenaamde constituerende vergadering zoude opdragen.

In eene der laatste zittingen heeft de burgemeester *Hirzel* aan den staatsraad vertrouwelijk medegedeeld, dat de jongste nota van Bern het Oostenrijksch bestuur niet voldoende was voorgekomen, vooral niet omdat de gelijktijdige beraadslagingen niet geschikt waren om het wederkeerig vertrouwen te bevestigen.

Te Lucern is overleden de burgemeester *Pfijfher*, die steeds aan het hoofd stond der afgevaardigden van zijn kanton ten landdage, en ofschoon de liberale beginselen toegedaan, thans als 't ware tot de behoudende partij kon worden gerekend te behooren.

ENGELAND.

LONDEN, den 27sten December.

De graaf van *Haddington* is lord-luitenant of onder-koning van Ierland geworden.

Tot kanselier van het hertogdom Lancaster is de heer *C. W. W. Wijnn* door Z. M. aangesteld.

— Het bureau der Thesaurie is thans ook zamengesteld en bestaat uit de volgende lords-commissarissen: sir *Robert Peel*, den heer *William Yates Peel*, den graaf van *Lincoln*, den burggraaf *Stormont*, den heer *Charles Ross* en den heer *William Ewart Gladstone*.

— De benoeming van zoo vele bekende Tories geeft aan de oppositie-partij veel stof om zich tegen het nieuw ministerie uit te laten en de voornemens van sir *Robert Peel* duchtig te gispen.

— Maandag of Dingsdag zal waarschijnlijk de ontbinding van het Parlement officieel bekend gemaakt worden.

De hervormers, die Dingsdag de bijeenkomst der Tories gestoord hebben, zijn later in de *London-Tavern* vergaderd geweest, onder voorzitting van den heer *Clay*, en hebben er verscheidene redevoeringen, onder anderen ook van den heer *Grote*, aangehoord, waarna zij een adres aan den koning hebben gestemd, om hun leedwezen te betuigen over het ontslag van het vorig en hun wantrouwen op het nieuw ministerie.

— De koning heeft den bekenden zee kapitein *John Ross* tot den rang van ridder verheven.

— Gisteren waren op de beurs verscheiden geruchten in omloop wegens voordeelen, die de Carlisten in het noorden van Spanje zouden behaald hebben.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, *den 29sten December.*

NEDERLAND. pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4 en h.u*
Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$	$53\frac{7}{8}$	54	$53\frac{7}{8}$
dito dito 5	$99\frac{13}{16}$	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{7}{8}$
Uitgestel. dito.	$1\frac{23}{128}$	$1\frac{3}{16}$	
Kansbill. dito.	$23\frac{7}{8}$	24	$23\frac{7}{8}$
Amort. Synd. $4\frac{1}{2}$	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{11}{16}$
Dito dito. $3\frac{1}{2}$	$75\frac{3}{4}$	$75\frac{7}{8}$	$75\frac{3}{4}$
Schatkistbill. 6			
Oorlogslast.. 5	100	$100\frac{1}{16}$	$100\frac{1}{16}$
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. $4\frac{1}{2}$	$102\frac{7}{8}$	$103\frac{7}{8}$	103
FRANKRIJK.			
Ins. Grooth.. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{1}{2}$	$42\frac{1}{2}$
Dito *f* 1000.. 3	$26\frac{5}{8}$	$26\frac{3}{4}$	
Uitg. 3 pc. Sch. 5	$13\frac{5}{8}$	$13\frac{7}{8}$	$13\frac{13}{16}$
Cort. B. Lond. 5	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{7}{16}$
NAPELS.			
Certific. *L & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* $^{1798}_{1816}$. 5	$103\frac{5}{8}$	$103\frac{3}{4}$	
Dito 18^{28}_{29}... 5	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{7}{8}$	

pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4 en h.u*
Cert. dito 18^{31}_{33}. 5	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{1}{2}$	
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5	$97\frac{3}{4}$	$97\frac{7}{8}$	
Ins. in Assig. 6	$67\frac{1}{4}$		
Certific. dito. 6	$67\frac{1}{2}$	$67\frac{5}{8}$	
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	$123\frac{1}{2}$		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	$108\frac{5}{8}$	109	
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.	261		
Dito dito » 250. 4	427		
Metalliek.... 5	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{3}{4}$
Dito L. gen... 5			
Dito. ...... $2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{4}$		
Obl. *Goll & C.* 5	$100\frac{3}{4}$		
Dito. 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	689	$689\frac{1}{2}$	
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	79[illegible]		
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5	$10[illegible]\frac{1}{4}$		

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.